

"Nova Doba"

GLASILLO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

Lastnina Jugoslovanske Katoliške Jednote.

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru.

Naročnina za člane 72c letno; za nečlane \$1.50, za inozemstvo \$2.

OFFICIAL ORGAN
of the

SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$0.72 per year; non-members \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave. Cleveland, O.

VOL. VI. NO. 13

ZDRAVA RAST

V tem času je nekako logično, da govorimo o rasti, ker nas narava opozarja na isto na vseh koncih in krajih. Tudi ljudje, ki so vsled svojih vsakdanjih opravkov skoraj ločeni od žive narave, se v tem času vsaj trenutno zanimajo za zeleno travo, za brsteče grmičje in za prve pomladne cvetke. Pomlad je vzbudila v naravi mlado življensko moč, ki je s hitrostjo električne prešinila vsa živa bitja, intonirala je visoko pesem mladega življenja, ki je veselo odjeknila v vseh sričih, tudi v tistih, ki se v skrbih vsakdanjega življenja zdijo mrzla in nedostopna lepotam narave.

Vse zdravo rastinstvo v naravi raste in se razvija do večje populnosti. Kar je mrtvo, ne pokaže življenga, kar je ostarelo in boljno, borno životari ali polagoma propada. To more opaziti tudi nestrokovnjak, tudi tak, ki se le slučajno ali mimogrede zanima za pojave in izpomembe v živi naravi. Vsaka rastnilna potrebuje za zdrav razvoj dobrih korenin, prave zemlje in primernega podnebja, nekatere plemenitejše rastline pa zahtevajo še posebnega negovanja. Ako imajo rastline te pogoje, rastejo in se razvijajo, počasi sicer, pa gotovo.

Zanimivo je, da narava ne dela skokov, ampak si vzame čas za razvoj svojih bitij. Za zdravo rast je ta sistem najprimernejši. Rastnila, ki je nenavadno hitro rastla, prisiljena z umetno gorkoto rastniljaka, bo zastala, obolela ali celo umrla, ako jo nagloma presadimo na prostot, kjer se bo morala boriti z vremenskimi neprilikami, katerim ni vajena in za katere nima dovolj odporne moći.

Vsakemu nenanaravnemu razvoju navadno sledi zastoj ali celo propadanje. To nam dokazuje iz gorskega rastniljaka nagloma vzeta in vremenskim neprilikam izpostavljena rastnilna prav tako, kot finančni polomi na borzah.

Včasih se sicer zgodi, da si nagloma ngrabijo velika premoženja posamezniki ali korporacije, toda to so izjemne. Ustanove, ki napredujejo korakoma in zmerno, so navadno najbolj zdrave, čvrste in zanesljive.

Med te vrste ustanove spada tudi naša J. S. K. Jednota. Ta podpora organizacija ni nikdar napredovala skokoma, vedno pa je rastla zmerno in korakoma. Njena rast je bila sicer tekom zadnjih petih let hitrejša kot kdaj poprej v enakem razdobju, toda kljub temu se ne more trdit, da bi bil njen napredok nenanaravno hiter.

Iz tega lahko izvajamo, da je J. S. K. Jednota v srcu zdrava, da ima dobre korenine, da se zna prilagoditi izpreminjanjučim se razmeram, da ima dobre oskrbnike oziroma dobro vodstvo in dobro članstvo.

Letno uradno poročilo o stanju organizacije nam je pokazalo, da njena blagajna stalno raste in da se tudi število članstva neprestano veča, polagoma sicer, pa gotovo.

V zadnjih izdaj priobčeni "Valuation Report" izkazuje, da solventnost organizacije zadovoljivo napreduje. Solventnost organizacije je znašala konci pretečenega leta 103, 395%, medtem ko je znašala konci leta 1925 le 102,174%. Konci leta 1917 pa samo 87,874%. Napredek ni hiter, toda, ce vpoštovamo razmere, jasno je, da je zadovoljiv.

Drugo razveseljivo poročilo, katero beleži prej omenjeno "Valuation Report," je zmanjšanje umrljivosti med članstvom. V letu 1928 je bil risk z oziroma na umrljivost 128,02%, konci leta 1929 pa le 113,61%. Le majhno število članov čita tako komplikirane številke, ker čitanje številk je samo na sebi pusto opravilo. V resnicu pa so baš take številke najboljše merilo za napredok organizacije.

Iz vsega navedenega sledi, da ima J. S. K. Jednota odbor, ki organizacijo vzorno vodi in ki pametno gospodari z jednotnim premoženjem, da je uspešno propagiranje za pridobivanje mladega in zdravega članstva, in seveda tudi, da ima organizacija dobre, vestne in agilne društvene uradnice in članstvo v splošnem. Vsi ti so po svojih močeh in prilikah pripomogli k rasti in napredku organizacije in vsi zasluzijo priznanje in počast.

Bratje in sestre, pri ustanavljanju novih društev in pri pridobivanju novih članov se poslužujte gori navedenih argumentov. Številke ne lažej. Številke kažejo, da ima J. S. K. Jednota zdravo rast, da je finančno trdna, da ima dobro gospodarstvo in da lahko jasnega obrazu zre v bočnost. Ako bomo napravili Jednoti vsi storili svojo dolžnost in ako ne pride do kakšne nepredvidene nesreče, bodo konci leta še lepše številke izkazovale napredok naše vzorne podporne organizacije.

Ali ste že kdaj povedali vašim prijateljem, ki še niso člani J. S. K. Jednote, da je ta organizacija samo bratska podpora organizacija, ki ne usiljuje svojim članom nikakih verskih ali političnih nazorov, pa jih tudi ne bran? Ali ste jim povedali, da je J. S. K. Jednota nad stoprocentno solventna, da neprestano raste po članstvu in premoženju in da je vedno točna v svojih izplačilih?

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje s prve strani)

jan. Stavil je 70 tisoč frankov na rdečo in njegova barva je zadeba sedemnajstkrat zaporedoma. Dobil je nad milijon frankov in potem je odšel naravnost na vlak. Pa pravijo nekateri, da med Italijani ni pa-metnih ljudi!

V Berlinu je neki možak za stavo pojedel v desetih dneh 300 funtov prešicevine. Baje ta prešič še živi.

Preveč bogov imeti ni dobro. Neki statistik je izračunal, da so starci Grki imeli 30,000 bogov, in njih država je propadla. Indijanci so imeli 33,340 bogov, pa so tudi skoro izumrli, namreč Indijanci z bogovi vred. Na Kitajskem, kjer imajo še mnogo bogov, pa vsako leto pomrejo milijone ljudi za lakoto.

Pratike in koledarji oznamujejo pomlad na stenah in policih, regrat jo oznanja med zeleno travo, macice ob potoku in robini po parkih in vrtovih. V mračnem uredu načrnujo je to dne oznanila sočno zeleno praprot, ki se je prikobil iz znane slovenske etnološke Julia's Flower Shoppe na 6120 St. Clair Ave. Nekateri obljubijo, pa ne dajo, drugi pa niso ne obljubijo, ampak enostavno vpoštovajo duhečje geslo: "Say it with flowers!"

Lepa hvala! Ni dvoma, da se bo marsikatera krilate misel zibala v pasla na sočnem zelenju umetno izrezljane proti; iz nje morda dozori ideja, ki bo kratkočasila čitljivje v tredesetih državah. Nedvomim, da bo praprot uspeval, saj je dospela iz dobrih rok v dobre roke, pila bo iz iste čase kot pijem jaz, uši jo bodo čuvati pa duheči oblaki tobačnega dima.

Ce moje želje pri etnoloških bogovih kaj izdajo, cvetete bodo v omenjeni etnološki hiacinti kot stoltečne agave, sočnega juga, tulipani se bodo širili kot svileni kitajski solnčniki, krvavci srški (dilecta) bodo omenjeni le na v lončkih rastoste etnolice, cinerarie bodo velikocvetne kot solnčnica, naglij bodo kot peonijske, acaleje in begonije podobne kamelijam deželne vzhajajočega solnca, lilije bodo blestele kot sneg na vrhovih Rocky Mountains, rožmarin se bo razkošati kot minnesotske cedre, praproti bodo dosegale velikost in gracijoznost kalifornijskih palm in cvetje vseh vrst bo vedno tako sočno in sveže, kot je v rosnih majnikovih jutrih, ko "zlata Vesna se v dobrovi smeje, v tihem vetru šestljivo veje..." A. J. T.

SLOVENSKA VESTI IZ CLEVELANDA

(Nadaljevanje s prve strani)

vsekakor stoprocenten, pa tudi v finančnem smo lahko vprito sedanjih razmer več kot zadovoljni. O prilikah razstave smo tudi našli slovensko zavest in smisel za lepoto in umetnost marsikije, kjer je nismo pričakovali. Izpoznavali smo se in bližili smo se, kar bo kulturnemu in tudi gospodarskemu življenu v Clevelandu v korist in direktivo.

Ves potek razstave je bil kot en sam velik praznik, ki ni bil užitek za nas starejše, ampak tudi blagodejna inspiracija za našo mladino, drugorodenec pa dokaz, da Slovenci v polni meri zaščitijo svoje mesto med kulturnimi narodi. Najlepši pa je menda bil zadnji večer razstave, ko so se stoteri posetniki poslavljali od umetniških biserov in od nepozabnega svetnika slovenske umetnosti.

Koncertni program zaključenega večera je bil še posebno lep in obsiren, slike, od katerih smo se poslavljali, so nas zrle v podvojeni lepoti. Poslovni govor umetnika g. Jakaca, ki je vseboval zahvalo in priznanje clevelandskim Slovencem, ni bil natrpan z visokodo-

nečimi frazami, toda prikel je imel h k e g a slovenskega in umetniškega srca in kot tak našel topel prostorček v sričih vseh, ki so ga poslušali.

Tako se je zaključil lep praznik umetnosti, ki je mednarodna, nadstankarska in svetovna, praznik slovenske umetnosti, ki je naša in ki je oznanjala slovensko ime dozdaj že na treh kontinentih, in ga bo najbrže še v nadaljnji, in ki je pokazala naši Ameriki vzgojeni mladi, da se ji ni treba sramovati njenega slovenskega pokolenja. Nedvomno bo ta razstava na in direktiven način mnogo pomagala, da bo naša mladina ostala naša po srcu in deloma po jeziku in da bo cenila naše kulturne ustanove, naše trgovine, naše finančne zavode in naše podporne organizacije.

PROBLEMI PRISELJENCA

(Nadaljevanje s prve strani)

ki so prišli nezakonito po letu 1924, so za vedno podvrženi deportaciji.

Odgovor: Deportacijski predstavnik priseljeniškega zakona od leta 1924 velja tudi za mornarje, vsaj v kolikor tako tolmači zakon priseljeniške oblasti. Federalna sodišča so potrdila to mnenje.

Neka pravda te vrste, ki se tiče nekega italijanskega mornarja, ki je prišel nezakonito leta 1925 in je tukaj ostal čez tri leta, da sedaj prišla vsled priznanja na Vrhovno sodišče. Nižja sodišča so bila potrdila ukaz za deportacijo.

Naturalizacija veteranov

Vprašanje: Služil sem v ameriški vojski tekom svetovne vojne, ali nisem postal ameriški državljan. Ali imam še vedno neke clajšave glede naturalizacije?

Odgovor: Da. Zakon od 5. marca 1929 je podaljal za nadaljnji dve leti predpravice bivših ameriških vojakov tekom svetovne vojne, ki se vedno lahko postanejo državljeni na bolj enostaven način.

County Agents

Vprašanje: Pred takim sem se naselil na farmi v Whitley County v državi Indiana. Rad bi vprašal uradnega poljedelskega zastopnika (county agent) za neke nasvetne. Kje morem najti najbližjega?

Odgovor: Državna poljedelska šola (state agricultural college) je vedno pripravljena vedati, kje se nahaja najbližji county agent. V državi Indiana je 86 takih poljedelskih uradnikov. Za vaš county najbližji agent je Mr. B. V. Widney, ki živi v Columbia City.

Poročnice

Vprašanje: V katerih državah morajo ženske služiti kot člani porote v kriminalnih zadevah pri državnih sodiščih?

Odgovor: V sledenih državah: Arkansas, California, Delaware, Iowa, Kansas, Kentucky, Louisiana, Michigan, Mississippi, Nevada, New Jersey, North Dakota, Ohio, Oregon, Pennsylvania, Rhode Island, Washington, Wisconsin in v District of Columbia.

V ostalih državah ženske ne smeta biti porotnice ni v civilnih ni v kriminalnih zadevah. — FLIS.

Dober lov

Ob San Lorenzo reki v Argentini je nedavno neki domaćin ubil veliko južnoameriško koko, imenovano anaconda. Njena olivnobarbna koža se zdaj nahaja v razstavnem oddelku reptilov v newyorškem zoologičnem parku, ter je 22 čevljev dolga in tri čevlje široka.

JAZ

Imam navado staro tako: ne ljubim gladkih, srednjih stez, ne maram gibkih "bi" in "ako," in ni mi znano, kaj je kes.

Usodi svoji poveljujem, ponosen sem ji gospodar, in svojo srečo sam si kujem, čvrst moje roke je udar.

(Strnad-Cizerl.)

DOPISI

Canonsburg, Pa.

Med mojim današnjim poročilom je tudi nekaj žalostnih novic, ki se tičejo društva Bratnska Sloga, št. 149 JSKJ. Dne 19. januarja nam je smrt pobrala iz naše srede sobrata Ignaca Uršiča v najlepši mladenični dobi. Spravila ga je srušica. Dne 22. februarja je umrl Frank Seničar ml., ki je prej dolgo bolehal. Pretresljiva novica se je raznesla po naselbini 5. marca. "Rudolfa Mikca je ubilo," šel je glas od hiše do hiše. Pokojni Rudy je doma pravil svoj avtomobil. Sprednji del avtomobila je imel na dvigačih (jackih). Ko se je fant nahajjal spodaj, je avtomobil zdrknil z dvigačem in ga tako močno pritisnil čez prsa, da je bil takoj mrtev. Pokojnik je bil v najlepši mladenični dobi in član dveh društev, nameč Bratnska Sloga, št. 149 JSKJ, in društva Postonjska Jama, št. 138 SNPJ. Obe društvi sta skupno preskrbeli vse potrebno pred in o priliki pogreba. Pokojni Rudy je bil mirne narave in jako priljubljen v naselbini in v okolici. O njegovih priljubljenosti so pričali tudi številni venci in izredno velika udeležba pri pogrebu. Ne pomnil, da bi bil že kateri rojak pred njim imel tako številno spremljivo na njegovem zadnjem.

Vse stvari tikajoče so uradni začetki kakor tudi denarni posiljati na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika poročnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in boljševcev spricavajo na se pošiljajo na vrhovnega zdravnikja.

Dopisi, društvena naznanka, oglasi, naročnina nečlanov in izredni člani so pošiljajo na: Nova Doba, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Urednik in upravnik: A. J. TERBOVEC.

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Kat. Jednota

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD V ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Prezident: AN

NEW ERA SUPPLEMENT

Edited by Louis M. Kolar.

Current Thought.

S. S. C. U. LODGES IN CHICAGO TAKE LEAD

Two weeks ago the New Era Supplement reported the organization of a Sports Club by the S. S. C. U. lodges in Chicago, Ill. Illini Stars, newly organized lodge, is represented. Essentially the purpose of this club is to promote sports. Details concerning it will be published in the future editions of our official organ.

It is gratifying to note that the S. S. C. U. lodges in Chicago have taken such an interest in athletics. Lodges of S. S. C. U. should take notice.

Chicago has taken the lead. Who will follow next?

Waukegan can justly pride itself on the achievements of Comrades Lodge. Their basketball team is a championship outfit. Their bowling teams are of a high caliber. Their baseball team was an aggregation that any lodge could be proud of. They can also pride itself in having the SS. Peter and Paul make things interesting for any bowling team. Who knows but that this lodge, under the capable leadership of Bro. L. Jevitz Jr., will sprout up with a championship outfit in another line of sport.

Indianapolis has its Samaritans, who recently went to Waukegan and mixed with the Comrades in a basketball and bowling tussle. Cleveland has the Collinwood Boosters, George Washingtons and Betsy Ross to represent the S. S. C. U. activities. And, by the way, our Boosters are making things very interesting for other lodges in the Inter-Lodge League, holding place in bowling.

These are the leading performers of the S. S. C. U., and naturally are holding the limelight.

But how about the other lodges of S. S. C. U.? Pittsburgher of Pittsburgh is breaking into the limelight. According to their publicity man, F. J. Sumic (writer of the column headed "Pittsburgher"), Pittsburgh is going to make S. S. C. U. lodges up and take notice. And judging by the success attained at the last dance held by the Pittsburgher Lodge, one may expect great things from them. And why? Because they are things thoroughly.

MORE ACTION

S. S. C. U. lodges that have been backward in the matter of organizing teams should bring up the idea of athletics at the meeting and form plans for future activities. Select a committee that will make a thorough investigation of the status of a lodge and have the members of the committee investigate the possibility of undertaking a particular line of sport. And all means do not postpone action anymore than is absolutely necessary. So many times lodges will be heartily in favor of a plan of activity, only to forget it entirely in the course of time, simply for lack of action.

The writer would like to hear from some of the following S. S. C. U. lodges: St. Stephen of Rice, Minn.; Arrowhead of C. U. Minn.; Cavaliers of Euclid, O.; St. John the Baptist of Albert, Minn.; Happy-Go-Lucky of Barberton, O.; Colorado Sunshine of Denver, Colo.; Western Stars of Rock Springs, Wyo.; Jefferson Collegians of Canonsburg, Pa., and the newly organized English-conducted lodge Washington of Morley, Ont.

S. S. C. U. will be noted particularly for its activities in future. There is not the slightest doubt that this can be accomplished. If only the members of our lodges will show co-operation and a deeper interest in the progress and welfare of our organization.

MANY ATTEND EXHIBITION

Thursday, March 20, was the opening night of Bozidar Jancic's art exhibition, held in the American National Home of Cleveland, O. Approximately two hundred paintings were displayed and represented scenes of various parts of the world. Individual portraits that belonged to the owner were priceless. Some of them were so life-like that one almost expected the picture to contain life and blood.

Mr. Jakac addressed the audience on the last night of the exhibition and expressed his gratitude to his admirers. During the talk the artist stressed the fact that his exhibition was co-operated with him. During the talk he pointed out that an artist's life is a hard one in that it is highly specialized.

The population of the world is now estimated at 1,900,000,000.

own kind. Genuine interest was lacking, but perhaps this is due to the fact that the Slovanes are slowly acquiring the finer things of life.

PITTSBURGHER

(Continued from last issue)

At times I can feel the spirit of our organizer, late Bro. Richter (God bless his soul) hovering about at our meetings. And may it be that he is beside me here at my desk whispering all the good I bring out in this column.

Things more pleasant occupy our minds today as the memory of the dance is still fresh. Some of these self-styled collegians didn't like the slow-time music. They weren't informed, perhaps, that the collegiate style of dancing is in the slow drag. That doesn't matter, as the Student Tramps Orchestra were just it, and perhaps the best outfit that ever appeared in the Slovenian Auditorium.

I asked Dr. Boltey, the only Slovenian dentist we know of, just how he liked the music. He, being a loyal member of our lodge and having a keen sense for music, said that it wasn't flattery when he praised the orchestra and its selection. We'll hear a lot more about Dr. Boltey sooner or later.

Ladies and gentlemen, I have found the specimen of visible creature for which I looked high and low for. I unearthed (washed his face) an honest-to-goodness, vaseline-haired, dark-eyed, pearly toothed Romeo. A Romeo minus his velvet breeches and stocking shoes, and who is not lolling about his rose-scented Venetian gardens plucking an impossible guitar; but one who happens to be handicapped with a pair of balloon plus fours answering orders for gasoline and oils. He's a plucky Romeo and one who gets Julietts from the North and from the South, but disdainfully scans them all. His reason is obvious. He goes to school, Nuff said. Maybe Tony Gomp, a member of our lodge, could help us find this woman hater. In fact, if he slobbers he is spitting on the person. (Oh, pity the writer!)

Well, goodby everybody. I hope no one takes things that were spoken too hard, as I wished to become a little more emphatic than I usually am. If these other publicity agents burst out upon me I won't be surprised, for my suspense has worn out—completely.

In condolence the lodge extends its sympathy toward the misfortune which befell Mr. and Mrs. Nicholas Stampehar. As downhearted as it was, yet it has its bright side, for now there are two more little angels in heaven. F. J. Sumic, No. 196, S. S. C. U.

INDOOR TEAMS

Collinwood Boosters, S. S. C. U., are planning on organizing an indoor baseball team in conjunction with the Inter-Lodge Indoor League. One similar to the one maintained last season.

John Koren is manager of the team. The boys are beginning to practice so as to be in shape when the opening gong rings and the beginning of the indoor league will blast with the fireworks. So far the members of the indoor team are as follows: J. Laurich, T. Laurich, J. Koren, Baraga and Krall. Incidentally this group comprises the star bowling team at present.

George Washingtons, S. S. C. U., are also going to have an indoor team entered in the league. Under the capable management of Frank Jaklich

BRIEFS

Louis Gornik of 1007 E. 72d Place, Cleveland, O., died last Friday, March 21, at his home. Asthma had been bothering Mr. Gornik for the past nineteen years. He is survived by his wife, Mrs. Mary Gornik, member of Lodge No. 137, S. S. C. U., and three daughters, Anna, Louise and Alice.

Chisholm High School will participate in the Minnesota high school tournament held at Minneapolis on March 27, 28 and 29. Chisholm will represent Region 2 by virtue of victories made over teams enrolled in this district. Coach Roels will take with him Hren, Rukavina, Malkovich, Marn, Pechonik, Belluzzo, Enrico and Kelly. This is the second time that Chisholm will be represented in the state tournament in the history of the school.

Mary Govednik, Mayme Turja, Marie Scorich, Estreh Winquist and Armeda Waris represented Chisholm High School in the annual state swimming meet held in Virginia, Minn., last Thursday and Friday, March 20 and 21.

Frank Lozar Post No. 248, American Legion, Ely, Minn., has enrolled 158 members and reached its quota.

Joliet High School Symphony Orchestra of Joliet, Ill., won the championship of the state in a contest held at the Smith Memorial Hall, Urbana, Ill. By virtue of this victory Joliet wins the right to represent Illinois in the national orchestra contest to be held May 21 in Lincoln, Neb.

Peoria Manual won the Illinois high school basketball championship by defeating Bloomington, 38 to 25, in a game played at the University of Illinois gymnasium.

Walter Eckersall, famous football player and sports writer, of Chicago, Ill., died from heart disease Monday, March 24.

RUSSIA

The government of the United States refuses to recognize the Soviet government of Russia because the latter government has repudiated loans made by this country to former Russian governments.

Jollier: Do you like the movies?

Grouch: Yes, they give my wife a place to go every evening and I can sit around home and read in peace.

(Left) The Washingtons are going to have a well balanced team.

More and more the S. S. C. U. lodges are asserting themselves in Cleveland, as shown in their participation of sports. Bowling and baseball for boys and basketball for girls. This is indeed encouraging. But our lodges are just making a start and promise to increase their activities in the future.

And why not? Why should the S. S. C. U. in Cleveland take a back seat in sports? Hence, watch out for future results as S. S. C. U. lodges in Cleveland are asserting themselves and will spread their activities all over the map.

TOURING TO THE PACIFIC COAST

(By Joseph Mantel)

(Continued From Last Edition)

We now stopped in a small village called Lordsburg. So far this place proved to be the most hospitable. A fine bed and good food was to be had for a nominal price. We found out the reason for the lack of water in some of the places that we just passed. One thousand feet of ground has to be drilled before water can be had, and, of course, such an arrangement proved to be too expensive for many.

On Feb. 21 we left Lordsburg and crossed over the mountains. We now reach the state of Arizona and enter Bowie Valley. At the end of this valley we drove through a country of short palms and plenty of green grass, reminding us of a city park.

On our way we got to a small canyon; it was just beautiful to look at. Huge sized boulders were seen in all directions and high mountains tinted with different colors such as blue, green, red and gray; some of these mountains are of solid rock. After we leave this place we see a big mountain covered with snow. There is a small valley between the mountains and the rivers contained in these valleys are almost dry. About all that can be seen is fine sand brought down by heavy storms.

We now arrived at Tucson, an industrial city, manufacturing copper, gold and cotton products. The winter tourist business is perhaps the most profitable in this city, and it is supposed that the tourists passing through keep up the growth of the town.

While passing along the road we noticed cactus growth of every description. We now pass a valley that is very active in farming, cattle and sheep raising. On one side we saw thousands of sheep and on the other side thousands of cattle. Farms thru here are all irrigated.

We now arrive at Gila Bend, which is one of the oldest cities in America. On Feb. 22 we crossed the Arizona border into California, across the Colorado River, and now up the Yuma Mountains. The roads in California are certainly fine. Now we reach the sandy country, where dunes bob up like small mountains.

Secretary Rom cut down a small palm tree and expected to carry it along. But when informed that a fine of \$25 is imposed on anyone caught smuggling plants across the border Rom decided to leave the tree behind. Just then we crossed a bridge and noticed a sign which read: "Stop, U. S. Inspection." We realized that we had just saved \$25.

We are now driving into the Imperial Valley, the hottest place in the United States. It is 200 feet below sea level and has a temperature of 120 degrees in the shade. At one time this valley was part of the ocean, but now it is simply dried out. This valley is heavily irrigated for alfalfa growth. Seven crops are produced annually.

Ahead of us we noticed a large lemon, but upon coming closer we noticed that it was a hut constructed of wood, 6 feet high, 6 feet long and 6 feet wide, with the side cut out just large enough to permit the passage of a person.

(To Be Continued)

SPORTING BITS

GIRLS' BASKETBALL TEAM HAS PLUCK

FALETIC AND RICHTAR ARE CAPABLE COACHES

Girls of the George Washington, S. S. C. U., basketball team displayed a strong fighting spirit in the game played Wednesday, March 19, in the Inter-Frat League contest held in Cleveland, O. Although our girls lost to the K. S. K. J. Flashes by a score of 25 to 3, they showed enough grit and determination to make any lodge envious. At that, they made a better record than was predicted by outside sources; namely, a 15 to 1 bet on the Flashes. In fact, the results showed that it was approximately 8 to 1 ratio.

Anna Garvas and Elizabeth Duranko of the S. S. C. U. dribbled the ball time and again to their basket, only to miss it by inches. Anna Jaklich, Augusta Terbovec and Julia Bouha, although lacking team work, played a nice defensive game. The other members of the squad are Angela Hlabe, Stella Mayksak, Jean Mola, Fannie Jeric, Rose Janevic and Elizabeth McCarthy.

Coach Frank Faletic and Assistant Coach Sammy Richter have developed a nice working combination in the short time allotted to them. It must be kept in mind that our girls were not prepared when the league opened officially. The team was formed in a comparatively short time and practice sessions were lacking.

When a team has enough courage to go out and perform for their lodge in the manner that the George Washington's girls have, one must admit that they possess pluck. However, our girls will not be caught napping again when the next season opens, as they will have a number of seasoned performers on their squad.

Sokols maintained their supremacy in the league by taking the long count of a 12 to 11 score from St. Ann's, S. D. Z. An overtime period had to be played before the contest was decided. Plenty of action was in evidence throughout the game, as the score kept zigzagging back and forth. Mary Doljak of the St. Ann's was undoubtedly the star of the evening, acting as pivot throughout the game. She is the outstanding performer of the Inter-Frat League and none can equal her when it comes to display of class.

CHAMPS SPLIT

Palucius, Savage and Little Star

Waukegan, Ill.—Champion Comrades Lodge basketball team was defeated by the strong high school heavyweights, district champs of Waukegan, by a score of 30 to 19. The game was played at the Hattie Barwell Gym.

Morstadt and Taylor were the luminaries for the opponents, scoring three field goals apiece. Lavy Palucius and Savage were the big guns for the Comrades, the former dropping in five field goals and one gratis shot, and the latter dropping in three field goals and one free throw.

In the other tussle our champions defeated the North Chicago A. C. by a score of 21 to 19. Capt. Joe Little was the star, with six field goals. Jereb was high for the losers, with two field goals and one free throw.

Below are the scores:

GEORGE WASHINGTONS	
J. Jaklich	113
Blind	125
F. Jaklich	123
Glavan	141
Drobnic	168
Arko	176
Totals	728
	780
	946

BETSY ROSS	
Mandell	128
Blind	125
J. Kovitch	150
Blind	125
G. Kovitch	150
Totals	678
	682
	614

COLLINWOOD BOOSTERS, S. S. C. U., took three from the Progressives, S. N. P. J. J. Laurich, manager and captain of the team, led in the onslaught. In the last game a series of strikes were made by

him, which all but took the heart out of the opponents.

BEAUTY CONTEST—A competition for women to see who can wear the least clothes.

ALIMONY—A fine levied on a man guilty of matrimony.

COCKNEY—A London native who can't speak English.

Pathfinder.

MORE DEFINITIONS

TOUPEE—One man top.

SPATS—Foot corsets.

GRASS WIDOW—A woman

who has been given a legal per-

mit to hunt a new meal ticket.

BEAUTY CONTEST—A competition for women to see

who can wear the least clothes.

COCKNEY—A London na-

tive who can't speak English.

—Pathfinder.

**IZ URADA GLAVNEGA
TAJNIKA**
**PREJEMKI IN IZDATKI
ZA MESEC FEBRUAR
1930**
**INCOME AND DISBURSE-
MENTS FOR FEBRUARY,
1930**
Odrasli oddelek — Adult Dept.
Dr. št. Dohodki Izdatki
Lodge Lodge Disburse-
No. Income ments
1 \$ 871.39 \$ 566.00
2 712.45 2,916.91
3 162.71 1,216.67
4 159.96 32.00
5 262.61 117.00
6 644.03 288.27
7 572.04 2,478.69
8 172.81 148.00
9 291.36 81.50
10 105.24 578.00
11 51.39 353.49
12 603.00 129.12
13 446.85 303.17
14 457.18 644.00
15 395.40 112.00
16 232.20 48.00
17 582.43 266.50
18 718.00 199.33
19 158.90 293.00
20 77.47 107.00
21 267.40 52.00
22 677.15 149.00
23 338.20 1,038.66
24 88.34 322.23
25 305.68 172.00
26 204.87 171.00
27 799.09 290.33
28 1,285.94 788.23
29 508.96 571.00
30 388.30 156.00
31 98.55 4.00
32 403.88 184.00
33 153.61 67.00
34 399.19 113.00
35 573.93 616.41
36 154.58 190.00
37 270.12 168.00
38 124.50 193.00
39 36.76 194.00
40 63.10 25.00
41 329.63 187.75
42 99.02 1,032.00
43 172.65 174.00
44 275.49 164.12
45 182.81 225.08
46 109.74 15.50
47 211.13 28.00
48 33.08 42.00
49 464.18 2,115.00
50 144.95 67.00
51 88.65 133.00
52 373.94 81.00
53 291.00 209.00
Za januar
Skupaj \$29,793.40 \$33,024.17
—o—
**PREMEMBEVČLANSTVU
ZA MESEC FEBRUAR**
1930
**CHANGES IN MEMBERSHIP
FOR FEBRUARY, 1930**
Odrasli oddelek — Adult Dept.
Društvo št. 1 —Pristopila:
Mary Gnidica 30743, Dan Cris-
toff 30742. Umrl: Joseph Mo-
ravitz 234.
Društvo št. 2 —Pristopila:
Frances Urbas 30744, Robert
Graham 30745. Suspendiran:
Joseph Lakner 22746. Umrla:
Rose Mulec 27673. Prestopil:
John Murn 21365.
Društvo št. 52 —Suspendira-
na: Mary Kozlevchar 17458.
Prestopila: K društvo št. 21.
Mary Plankar 9757.
Društvo št. 53 —Pristopila:
Jennie Zorce B393.
Društvo št. 54 —Umrla: Mary
Gorse 26751.
Društvo št. 4 —Pristopila:
Angeline Karish B395.
Društvo št. 55 —Pristopil: Jo-
seph Prah 30773. Suspendira-
na: Anne M. Salinger 28358.
Društvo št. 57 —Pristopil:
John Rogina 30774.
Društvo št. 60 —Suspendi-
ran: Anton Samec 22877.
Društvo št. 66 —Pristopili:
Mary Pire 30776, Matt J. Ter-
dich 30775. Zopet sprejet: Louis
Vidic 26875. Odstopila: Mary
Strynick 27391. Umrla: Anton
Laush 6673, Anton Kosicek Sr.
5583. Prenemile zavarovalni-
no: Iz \$1,000 na \$500, Sophia
Witczak 25051; iz \$500 na
Društvo št. 18 —Suspendi-
ran: John Russold 20084.
Umrl: John Sever 21188. Pre-
stopil: K društvo št. 15, John
Starcevich 23005.
Društvo št. 20 —Pristopila:
Frank Koshar 30752, Mary
Ravnobrib 30751. Zopet spre-
jeti: Frank Zgomec 20816, Jo-
seph Zgomec 24357, Louis Zgomec
27270, Anna Zgomec 8077,
George Mihelic 26077.
Društvo št. 21 —Pristopil:
John F. Primozich 30753. Zo-
peta sprejeta: Joseph Jelniker
17881, George Jelniker 28328.
Prestopila: Od društva št. 52,
Mary (Planker) Barr 9757.
Društvo št. 22 —Pristopila:
Dorothy Kekich 30754.
Društvo št. 25 —Pristopila:
Mary Masel 30755. Prestopila:
K društvo št. 85, Mary Jane-
zich 26029.
Društvo št. 26 —Pristopili:
Edward Podvaznik 30756, So-
ophie Reseta 30757, Joseph
Smerdel 30758. Zopet sprejeti:
Mary Dekleva 14250, Mary
Dekleva 27409, Frances Frenk
28374, Martin Turich 28627,
Joseph Varoga 22537, Mary
Vujnovich 29809, John Krall
14529, Anna Krall 14530.
Društvo št. 29 —Pristopila:
Joseph Dolinar 30760, Joseph
Spik 30759. Umrl: Joseph
Yerman 29611.
Društvo št. 30 —Pristopil:
Victor Debela 30806.
Društvo št. 31 —Pristopila:
Milica Rodojcic B392.
Društvo št. 32 —Suspendirane:
Amalia Koren 26904, Amalia
Koren 27242.
Društvo št. 33 —Pristopil:
Joseph Yearm 30761. Presto-
pila: K društvo št. 70, Valentine
Kacin 2168.
Društvo št. 36 —Pristopile:
Elsie Medle 30762, Alyce
Thomas 30763. Zopet sprejeti:
Mary Kusar 27107. Suspendirane:
Vitus Rovansek 23848.
Društvo št. 37 —Pristopile:
Jennie Rudolph 30764, Mary
Rudolph 30765. Zopet sprejeti:
Mary Vehar 26853, Katie
Vehar 17333.
Društvo št. 101 —Zopet sprejeti:
Smilena Bokan 20019, Ludvig

DOPISI

(Nadaljevanje iz 2. strani)

zguru blizu Pittsburgha za-
daj v nas srečno pripeljal
domov. Sicer smo se dolgo vo-
zili, kajti voziti je bila treba
prevodno in počasi.

V dolžnosti si štejem, da se
zahvalim Mrs. Aleš Košir, ki je
pred letom živila na Elcoru,
zdaj biva na Ely, ker nas je
tako lepo postregla. Ištakoto
se zahvalim Mrs. Pluth, ki živi
samo par korakov od postaje;
vedela je, da vožnja na "tru-
cku" človeku izdelata in pretresne
in da se po takci poti okrepčilo
imenitno prileže. Po igri nas je
pa Mrs. Frances Koščak, pred-
sednica društva Severna Zve-
za št. 129 JSKJ, povabila v
svojo hišo ter nas podvorila z
izborno kavo.

Vsem skupaj prav iskrena
hvala za naklonjenost in gosto-
ljubnost. V mestu Ely smo ma-
lo znane, torej bi se ne bile ve-
dele kam obrniti, da nas tam-
kajšne sestre in prijateljice
niso tako gostoljubno sprejele
in podvstile. Ne bomo vas po-
zabilo, sestre na Ely, in ako vas
pot nanese v Gilbert, skušale se
bomo oddolžiti. — Še enkrat
hvala za vse, in sestrski po-
zdrav!

Za igralke iz Gilberta:
Frances Tanco,
tajnica društva št. 133 JSKJ.

Cleveland, O.

Radoveden sem, če bi mi mo-
gel sobrat urednik, ki piše kolovo-
to seji 16. marca skle-
palo prihodnjem seju preme-
stitev na 13. aprila.

naj vpoštevajo, da se
sejna seja našega dru-
štva v nedeljo 13. aprila
pri določeni vrednosti.
— Z brat-
slovrom,
Joseph Arhar, tajnik.

Salida, Colo.
društva sv. Alojzija,
obveščam, da je
sej dne 16. marca skle-
pala se bo prihodnja red-
nica 13. aprila. Ta iz-
vedila je napravila le za
aprila, ker pride Velika-
nedeljo v mesecu
meseca bodo seje
zavadi, prihodnja seja
13. aprila. — Članstvo
da bi bilo malo bolj toč-
načevanjem mesečnih
časov, da ne bo nekate-
rakati ves mesec. Vsi
udi vpoštevajo, da se
plačuje na seji, ne na

iznamo lepo, zime sko-
nično ni imeli, dasi je
7,000 čevljev nad mor-
ino. Z delom gre pa
nakonj pozdravom,

Frank Botz,

društva št. 78 JSKJ.

Cleveland, O.
društva Ilirska Vila, št.
vkljuno pozivljam,
mogoče polnoštete-
nje prihodnje redne
seje dne 6. aprila. Sko-
neje seje so bile
obiskane, torej se ni
dosti koristnegra
in Jednoti. Iz tega
priporočam, da člani
te vrstice in se po-
udeležijo prihodnje

izdaji našega gla-
vne obrazcne nagrade,
ki bodo dobila gotovo
članov. Priporočam,

član dr. št. 37 JSKJ.

Shinnston, W. Va.

Pozivljam vse člane društva

sv. Janeza, št. 179 JSKJ, da se
gotovo udeležijo prihodnje seje,

ki se bo vršila v nedeljo 13.
aprila točno ob dveh popoldne-

Član, ki se omenjene seje ne
udeleži, plača 50 centov v dru-
štveno blagajno; izgovor je samo
bolezen ali delo. Podpisani

sem dolžan točno vršiti tajni-
ške posle, zato smem pričakovati
tudi od drugih članov, da
store svojo dolžnost napram

društvo. Torej, da se vidimo
na prihodnji seji dne 13. aprila!
Z bratskim pozdravom,

Luka S. Pavich,

tajnik dr. št. 179 JSKJ.

NAŠ SEVER NEKD AJ IN
SEDAJ

(Piše Matija Pogorelc.)

(Dalje.)

Zvezcer sem opazoval delo v
misijonski šoli, kjer je par sto
otrok. Ne uči jih le čitati, pisa-
ti in podobnih šolskih predmet-
ov, ampak tudi različnega dela.
Dovoljujejo jim, da si po mož-
nosti izbirajo dela in opravila,
ki posameznikom ugajajo. Ta-
ko so nekateri krmili prešice,
drugi so si dali opraviti z živino,
tretji so skrbeli, da so bili na-
hranjeni telički, cetrti so oskrbe-
li perutnino itd. Dečki-solarji
spe v skupni hiši in z njimi je
en varuh ali voditelj. Deklice
imajo v oskrbi šolske sestre. Ma-
le Indijanke se poleg običajnih
šolskih predmetov uče tudi šiva-

ti, likati, prati itd. Ob večerih,
predno gre mladina k počitku,
se vrše še kakšne igre.

Prvi večer mojega bivanja v
Red Lake nisem šel kmalu k po-
čitku. Ogle doval sem jasno
zvezdnato nebo in širno gladino
Rdečega jezera. Pokojni Buh,
kakor tudi Rev. Lampe mi je po-
vedal, da se jezero imenuje "rde-
če," ker se v istem nahaja neka
tvarina, ki pozroča, da je voda
videti nekako rdeča. Pokojni
Buh mi je bil tudi narusal obliko
tega jezera; videti je kot dve
obisti.

Od Rev. Lampeta sem izvedel
tudi staro indijansko pravljico,
ki se nanaša na Rdeče jezero.
Po tej pravljici so se v davnih
časih Indijanci medsebojno voj-
skovali, razdeljeni v dva tabora.
Sovražni skupini sta prišli sku-
paj na ledu zamrznjenega Rde-
čega jezera. Boj, ki se je vnel
na jezeru, je bil tako hud, da
je bila vsa jezerska površina od
krvri rdeča. Od takrat da se je-
zero imenuje "Rdeče jezero."

Sedečega ob jezeru so me ob-
krožili mladi Indijančki, ki so mi
priporovedovali različne reči, dru-
gi so me pa tudi povpraševali.
Tako mi je pravil neki indijan-
ski deček, da njegovi stariši ži-
ve 30 milj oddaljeno na farmi.
Drugega je zanimalo izvedeti,
kakšni so kraji tam, odkoder pri-
hajam jaz, da li so tudi tam goz-
dovi, polja, gore in reke. Neka-
teri so pa seveda uganjali svoje
otroške burke. Za onega, ki je
nekak profesor med njimi, se
kot za vsakdanjega znanca niso
dosti zanimali.

Iz gozda so se čuli zamolkli
glasovi divjačine in skovirjev,
polnočne zvezde so mežikale, v
vrhovih dreves je lahko šumelo,
jezerski valčki pa so tajno šepe-
tali, kakor da si priporovedujejo
pravljice iz davnih časov, ko v
teh gozdnih zavjetih še ni bilo
videti bledokocvev.

Drugi dan mojega bivanja v
Red Lake zbulil me je zvon, ka-
tereči glas je svečano odmeval
daleč preko gozdov. Vstal sem
in se napotil po gozdu ob jezeru.
V gozdu je bilo mnogo cvetlic,
med njimi tudi take, ki jih pone-
kod gojijo po vrtovih. Natrgal
sem jih precejšen šop in jih pos-
stavljal v posodo pred misijonsko
hišo. Kmalu se je pripasla v bli-
žino kakšnih 40 glav broječa čre-
da živine in neki mladi kravi se
je tako dopadel moj sveže natr-
gani cvetlični šopek, da je šav-
nilo po njem in ga neženirano
pohrustala. (Da, take so kravje
manire; še bolj žalostno bi pa bilo,
da je s poetičnimi občutki
nabranil v poviti šopek pohru-
stala kaka stara čada. Op-
urednika.)

Kmalu so pričeli prihajati v
gručah Indijanci k maši. Po-
dal sem se z njimi v pomenuk,
seveda le z mlajšimi, kajti sta-
rejši govore le Cipeva-indijan-
sko narečje. Pri cerkvenem
opravilu je Rev. Lampe pri-
povedoval, kako napredujejo mis-
ijoni v Canadi in da bi tako mo-
ralo biti tudi v Red Lake. Govoril
je najprej v angleščini, nato
pa v jeziku cipeva Indijancev.
(Dalje prihodnjič.)

PREGANJANJE SLOVEN- SKEGA AMERIKANSKE- GA Tiska V ITALIJU

Vsi složno v boj proti fažizmu!

Fašistovska strahovlada, ki
tlači tretjino slovenskega na-
roda v zasužnjenem Primorju,
je potom svojih konzulatov in
raznih špijonskih central brž-
doznačila kaka sovražna čuvstva
goje napram fašistovskemu re-
žimu amerikanski Slovenci. Ni
ga slovenskega lista iz U. S. A.
ki bi smel prispeti na Primorje.
Vse jih zapleni stroga
poštna cenzura. Le tu pa tam
dobi kak izrezek naših ameri-
kanskih časopisov kaka oseba
ki ima sroðnike v Ameriki.

Celotnemu slovenskemu časo-
pisiju v ameriških Zjednjenih
Državah pa je treba priznati,
da vedno moško in odločno ži-
gosa vsa fašistovska nasilja, ki
se vrše nad našim narodom v
Primorju. Saj je tudi precej-

šen del slovenskega življa v Se-
vernji Ameriki iz krajev, ki pri-
padajo sedaj Italiji. Premogli
naši amerikanski Slovenci so iz
Pivke na Notranjskem, iz tol-
minskegor, iz gornje soške
doline in iz Krasa, od koder so
se še pred svetovno vojno iz-
selili v Ameriko. Tudi prva le-
ta po vojni se je marsikaj naš
Primorec, ki je slutil bližajočo
se vihro nasilnega fašizma, še
pravočasno rešil na osontran
morja, na svobodna tla Velike
Unije. Omejevalne odredbe o
naseljevanju tujcev v U. S. A.
so predvsem občutno udarile
Italijo. Naše ljudi pa so ame-
rikanske oblasti naravno sma-
trale za Italijane, ker so itali-
janski državljanji. Zato se ni
mogel noben naš Primorec, ko
je bila enkrat določena stalna
kvota za Italijo, izseliti se v U.
S. A., ker so Italijani dajali
prednost le svojim ljudem.

Vsi slovenskih primorskega
ljubstva, bežečega pred fa-
šistovskim nasiljem in gospodars-
kim polom, je zato pljusk-
nil v sosedne države, zlasti v
Jugoslavijo, a največ jih je od-
šlo v Argentinijo, kjer jih je
danes že okoli 20,000. Po raz-
nih poizkusih so ustavili ti
naši emigranti v pretečenem le-
tu v Buenos Aires svoj dober
tednik "Slovenski Tednik." Či-
sto po vzoru severno-ameriških
Slovencev, ki so jim vzor dela,
snujejo razne prosvetne orga-
nizacije ter grade tudi neke
vrste podpornih jednot. Gmot-
no in socialno se pa nahajajo
približno na istem položaju, ka-
koro Slovenia v Severni Ameriki
pred 30 leti.

So torej še zelo šibki, a kljub
svoji šibkosti pa vršijo potom
svojega lista in tudi drugače
odločen boj proti fašizmu. Ne
morejo pa pomagati s sredstvi
pri reševanju tolikih in tolikih
političnih, socialnih, prosvetnih
in gospodarskih teškoč, v ka-
terih tone sedaj nesrečna Pri-
morska pod fašistovsko sekiro.

Tudi primorska emigracija v
Franciji, Belgiji in na Holland-
skem se nahaja na jaks primi-
tivni socialni stopnji. Opravlj-
ajo najtežja, najnižja in naj-
slabša plačana dela po rudnikih,
prikanalizacijah in podoben-
delu.

Edino primorska emigracija v
Jugoslaviji, delujoča pod okrije-
jem "Jugoslovanske Matice" v
Ljubljani se pač kolikor more
moralno in gmotno skuša zo-
perstavljati uničujočemu faši-
stovskemu pritisku na rojake v
Primorju. Celotno prebivalstvo
Slovenije brez razlike stanu in
strank ji pri tem pomaga z glo-
bokim umevanjem. V teku de-
setletnega obstoja in dela Ju-
goslovenske Matice je položil
mali slovenski narod milijone
dinarjev prostovoljnih darov za
zasužnjene brate v Primorju.
Toda vsi ti darovi in vse te
žrtve so komaj kaplja v morju
ogromnega zatiranja in trplje-
nja.

Tudi ameriški Slovenci v Ze-
dinjenih državah niso stali ob
strani pri podpirjanju naših bra-
tov, borečih se proti fašizmu.

Posamezne skupine so zbirale
večje ali manjše dolarske zbir-
ke ter jih darovali posameznim
prosvetnim društvom v Primorju,
da so si nabavila, ali haram-
nij ali knjižnico ali kaj drugega,
potrebnega za prosvetno de-
lo. Pokrajinska centrala "Ju-
goslovanske Matice" v Ljubljani
je celo ustanovila v Cleve-
landu podružnico, da bi ta si-
stematicno podpirati de-

IZ URADA GL. TAJNIKA

RAČUN MED DRUŠTVI IN JEDNOTO

(Nadaljevanje iz 4. strani)

164	45	
165	1.80	
166		
167		
168	3.90	140.00
169	1.05	
170	2.55	
171	7.65	
172	5.55	
173	1.35	
174	6.15	
175		
176	4.35	
17860	
179	1.05	
180		
181	6.90	
183	1.95	
18460	
185		
187	2.55	
189		
190	2.85	
191		
19230	
19415	
19515	
196	1.05	
19745	
198	1.50	
199		
200	12.90	
20130	
20245	
203	1.50	
20460	
205		
207	1.35	
209	1.20	

<h3

POTRESNA POVEST

Spisal Franjo Maselj-Podlimbarski

(Nadleževanje)

Kakor se prikaže dobrodrušnost, kačoč nasmej na licih roditeljev, kadar zaslišita gorostaen nezmisel iz ust brbljavega deteta, tako sta se posmela župnik in Danč. In prvi se je spomnil znanega izreka nekega francoskega misleca, pa je spojil enako s podobnim ter rekel: "Oh, ne boj se, ljubi moj Luka, za peklenškega kralja, ki je tako zelo potreben naši popačeni naturi, da bi ga Bog gotovo ustvaril z gabrovške prepirljivce, ko bi ga ne bil že pred veki in veki postavil v peklo, da ž njim strahuje grešni svet." In z razgrevljenim glasom je zavpil: "Ne bojte se... Še je tista pošast, ki vas bo mrcvarila in vzelja v svojo peklenko trlico, ako se ne izgledati vaša trma. Ali še ni dosti gromko govoril Bog v svoji prirodi z vami, da se noče povrniti sprava in mir v vaša trda sreča? Ne izjavite njegove vsemogočnosti, da se končno ne izpremeni v kazem to, kar nam je namenil v svari!"

Po teh besedah je župnik ostavil hribovske može ter šel se opravljat za službo božjo. Ko je pristopil v mašni obleki pred znamenjem, je bila že vsa župnija glava pri glavi zbrana na prostoru med znamenjem in cerkvijo. A bila je razdeljena v hribovski in dolinski tabor. V hribovskem taboru pa se je marsikdo na tihem veselil, da se na stari veri še ni izpremenilo.

Težka zračna plast, podobna svinčeni strehi, je ležala nad Gabrovcem. Čemerno vreme se je ujemalo z žalostnim dnevom.

XX.

Od bolesti se je tresel glas župnika, ko je molil običajne molitve. Potrtega srca je klečala za njim občina.

Pončani maši je župnik stopil k studencu na kraj korita in govoril kratko propoved. Govoril je o zaupanju v stvarnika, ki nam pošilja dan in noč, solnce in nevihto, veselje in žalost, o njegovih modrostih, ki je položil večne zakone v naročje materje prirode, ki imajo vsi isti konec, nam vsi kažejo v svojih končnih namenih božje stremljenje, iz nepopolnega človeka storiti popolnega. Kazal je svojim poslušalcem na pot popolnosti s tem, da jih je spomnil njih grehov, in samega sebe je obtožil grehov, pa je prosil Boga odpuščanja zase in za svoje župljane ter mu obetal popravo vseh krivic, ki so se vedoma gojile v Gabrovcu. Tudi je dal v propovedi z ozirom na svoje hribovske ovčice mesta peklenškemu kralju, ki bo prav gotovo vzel v svojo hudo trlico vse one, ki storjenih krivic ne poravnajo. Ko je prekinil govornika silen sunek, tisti, ki se je zdel mnogim najmočnejši po polnoči, je poprosil svoje vernike, da se ob tej hudi uru domislijo tudi svojih rojakov, ki trpe isto gorje, opomnil jih je, da gabrovška vas na morju slovenskega naroda ni edina ladnjica, ki se hoče potopiti, da tudi drugod vzdihuejo nesrečniki in da leži naša bela Ljubljana v razvalinah. Tu je z besedami preročil Jeremiye dal duška svoji globoki bolji in je klical k Gospodu: "Na šator hčere sijonske si kakor ogenj vsul svoj srd! S čim naj te primerjam, hči jeruzalemska, kakšno priliko naj ti najdem, da te potešim, devica, hči sijonska! Tvoja nesreča je velika, kdo te naj izceli!" Po teh besedah je pokleplnil in ž njim vse krde. Molili so za trpeče brate. Ko so vstali, so bili razmehčani, raztopljeni v dobrih namenih in potolaženi, ker so čutili vzušenost molitve za svogoj blížnjega in ker jim je tako molitev rodila in množila čut lastne varnosti. Zdajci pa je zapel na gori zvon: bil je to prvi in edini zvon, katerega glas se je razlegal tisto jutro po dolini. Praznično in mogočno je donel in vsem je ta glas pretresel dušo, budil nove upe in poživiljal potre duhove. Vsi so se zazrli v goro. Župnik pa se je zopet obrnil k vernikom ter proglašil ta glas z goro za znamenje, da bo Bog prizanesel človeštvo in da noče končati svoje stvarite. "Mi smo potoki in reke, ki hitimo v morje večnosti," tako je govoril propovednik. "Potoki se ne bodo posušili in reke ne, ker imajo vir življenja v ogromni gori. On, ki je naša ogromna gora, nam je dal življenje in nam ga bo ohranil!"

Po teh besedah je namignil ljudem, naj gredo ž njim po cerkvena znamenja. Ves moški zbor se je vsul za njim v cerkev; nihče ni hotel ostati zunanj, ker bi to kazalo strahopetnost. Iri pripelito se je takrat čudo in ne čudo: nobeden dolinčev ni hotel stopiti k nebu, nobeden k banderom. Jeli so se spogledavati in čimdalje bolj so njih pogledi leteli na hribovce. Župnik je bil s svojo, propovedjo potipal svojim ovčicam na pravo občutno struno. Vse je prešinil duh sprave. Raztajalo se je staro sovraščvo, razpuhtela je prejnja srditost kakor megla, kadar pogleda solnce izza gore. Sprva so dolinci blagohotno prikimavali in namigavali hribovcem, naj oni nosijo danes cerkvena znamenja; ko so pa videli, da si hribovci ne upajo pristopiti—prehitro je prišla ta čast, katero so jim doslej odrekli—so jih začeli vsak na svoj posebni način izpodbijati in vnenati.

Ko je Martan videl, kako gine vsa mržnja, ki je doslej leta in leta vladala v dolinskem in hribovskem taboru, in kako se oba tabora mesata, družita in spašata, kaje je vseobčna nesreča razlila nad Gabrovcem novo strujo, strujo miru in sprave, in kako se je vsa soseska naselila pod eno streho sloge in medsebojne ljubezni, ko je vse to preudaril, se je raztajalo njegov prvaško srce, katero so itak že mehčali vso noč glasovi vesti in dobri nameni. Izpod čela je pogledal Kozlevčarja, a ker ga to ni hotel precej videti, se mu je približal s stranjo. Ujele so se oči krutih sovragov, kalno je gledal ta, nedoločno oni, naposlod so se medlo spojili pogledi, v katerih je toliko let gore ogenj sovraščvo. Ko sta se tako s pogledi razumela, je vzkliknil Martan: "Pobogajva se, Kozlevčar, kakor so se pobogali drugi!" Pa je zagrabil Kozlevčarja odzadi za rameni, da bi ga tiral skozi množico na prvo mesto k nebui.

Ali Kozlevčar se je spomnil dolgoletnega, brezuspešnega hrepenenja po prvi časti v občini, vseh naporov, dokopati se do časti, in vseh omam in razmam. Ob tem spominu se je zbudil in njem zopet nesrečni ponos, in neka krivo razumljen značajnost mu je šepetal, naj nikar ne stopi v kolo vseobčne sprave. Zasukal se je, preril se skozi množico in kakor burja je vihral v hribe. Po prvaštu hlepeča moža potres ni poboljšal!

(Konec prihodnjič.)

GLASOVI Z RODNE GRUDE

Kranjska, kislá repa v Beogradu. Naša dobra kislá repa je dobila zdaj svoje zastopstvo tudi v Beogradu. Beograjske novine objavljajo inserate, v katerih se nazačnata, da je že "davno zahtevana kranjska kislá repa" prispevala v Beograd in da se dobila na Cvetnem trgu pri skoraj bi rekli — priviligiranim "prodajalcu kislega jelja in slovenske kiske repe" Stojanu Jovanoviću kot "najboljša repa za cušpaj in za popravku želodca," torej takorek tudi kot medicina. Kranjski repi je izkazana še ta posebna čast, da so inserati, ki jo priporočajo, objavljeni v latinici...

Kakor poročajo iz Knina v Dalmaciji, so v zadnjem času v bližini vasi Mokro polje odkrili dve ilirske mesti iz predkrščanske dobe in večjo slovensko naselbino iz 8. stoletja. Ta važna odkritja je izvršil znani arheološki raziskovalec Fra Lujo Marun, ki se že več desetletij bavi z izkopavanjem historičnih spomenikov v severni Dalmaciji. Razvaline odkritih naselbin obsegajo ogromen prostor. O teh dveh velikih mestih doslej ni bilo nič znano. Domnevata se, da sta bili mesti zgrajeni pred kaki 2000 leti. Pričakuje se, da se bo s proučevanjem ostankov stare slovenske naselbine, ki je sedaj odkrita na Mokrem polju, pojasnilo mnogo doslej še nejasnih momentov iz časov prihoda prvih Slovanov na Jadranovo morje. Vsekakor so ta odkritja najvažnejše arheološke najdbe severne Dalmacije v zadnjem času.

Vprašanje svobodne cone na Reki v končnovljenju rešeno.

Skupna potovanja

VABLJENI STE, DA SE PRIDRUŽITE ENEMU OD SLEDEČIH POTOVANJ:

28. marca. — Velikonočno potovanje imponantnim francoskim brzoparniku z neprekosljivim III razredom — Ille de France, ki je zaradi svoje vsestranske popolnosti zadovolj pri potnikih vseh razredov.

III razred do Ljubljane \$117.23
III razred do Trsta 103.50
Retur-karta do Ljubljane 210.00
Retur-karta do Trsta 178.00
Davki \$5.00

Ne oddlašajte s priglasitvijo za to potovanje.

2. maja. — Majsko potovanje na znamen priljubljenem in sedaj se prenovljenim francoskim brzoparniku — Paris, kojega tretji razred je nekaj posebnega. Priglašite se čim prej in si zagotovite mesto, kajor prej, toliko bolje za vas.

III razred do Ljubljane \$114.73
III razred do Trsta 103.50
Retur-karta do Ljubljane 206.00
Retur-karta do Trsta 177.00
Davki \$5.00

Ne oddlašajte s priglasitvijo za to potovanje.

15. maja. — Potovanje direktno v Trst na novi veliki in hitri motorni ladji — Vulcania, ki ima najmodernejsi naprave tudi v tretjem razredu.

Samo 12 dni do Trsta. To potovanje je pribredljivo zlasti za avtomobiliste, ki lahko vzemajo svoje "kare" seboj, da je za velike družine in veliki otroci, in splet za vse, ki ljubijo daljšo vožnjo in slikovitost Sredozemskega morja. Priglašite se je že več avtomobilistov. Priglašite se še vi.

III razred do Ljubljane \$114.73
III razred do Trsta 103.50
Retur-karta do Ljubljane 206.00
Retur-karta do Trsta 177.00
Davki \$5.00

Joliet, Ill., 11. marca 1930.

Franciška Košiček, soprona; Anton in William, sinova, Jennie, Frances, Losel, Lillian, Julia, poročena Tart, Mayne, poročena Kočevar, Antonia, poročena Mateti, hčere.

Naznanilo in Zahvala

Potrtega srca naznajam sorodnikom, prijateljem in znancem v Ameriki, in starem kraju žalostno vest, da je nemila smrt pretrgal na življenju mojemu nepozabnemu očimu.

Juriju Podbregar

Umril je 22. januarja 1930 za pljučnico, ko ga je prej že dolgo muelia neduha. V tukajšnji Columbus bolnišnici se je nahajal tri tedne. Rojen je bil 20. avgusta 1865 pri Št. Vludu pri Lukovici, po domače pri Blažu. Spadal je k društvu sv. Antonija, št. 131 J. S. K. J. in k društvu Narodni Bratje, št. 203 SNPJ.

Dolžnost me veže, da se na tem mestu lepo zahvalim prijateljem in znancem, ki so ga obiskovali v njegovih bolezni in ga spremljali na njegovih zadnjih poti. Hvala dolje za krasne vence, s katerimi so izrazilne zadnje pozdravne pokojniku družine: John in Charles Leusin, Prevoleš, Slemberger, Serman, Anderson, Moze, Parchen, Clemencin, Stimač, Mohar, Mondrik bratje, Javornik, E. Richtar, McCarthy, Waugh Cor in Antončič. Prav lepa hvala tudi društvo sv. Antonia in Narodni Bratje za krasne vence. Hvala bratu Johnu Lousinu in njegovih soprog, ki sta prisla iz Butte pokojniku spremiti k večnemu počitku. Hvala vsem, ki so dali na razpolago avtomobile za pogreb, in lepa hvala sobratu Louisu Pike za ganljiv nagrobeni gorov.

Pokojnik zapušča tukaj pastorko, nečaka Rev. Paula Počibregarja v Jolietu, Ill., brata in sorodniku pa v starem kraju. Bodil mu blag spomin!

Dragi oče, dokončal si trudopolno pot življenja in odšel od nas za vedno. Naj ti bo lahka ameriška gruda!

Na Tvojo gomilno bomo sadili cvetlice in jih zahvalili s solzami, in Tvoj spomin bo stal za vedno v naših srcih. — Zalužoči!

Mary Lusin z družino.

Great Falls, Mont., 12. marca 1930.

LEO ZAKRAJŠEK

Midtown Bank of New York

630 — 9TH AVE., NEW YORK CITY

Po vseh, ki za enkrat še niso potrjene, bo svobodna cone obsegala vse mesto z obrežjem do Moščenice. Meja bo šla na vzhod in sever ob državni meji proti Jugoslaviji, na jugu ob morski obali do vključno Moščenice. Nato se meja dvigne do sredine Učke ter gre v ravni črti do kolodvora in občine Capiani na cesti Reka-Trst. Od tu kaj gre meja ponovno v ravni smeri preko Klane na Snežniki in do državne meje. Končnovljeni sklep o tem bo sprejet na seji italijanskega ministarskega sveta v Rimu. Uredba o svobodni reški cone in njenih mejah bo proglašena na dan 6. obletnice aneksije Reke. Posebna komisija je že pregledala gorljomeno mejo svobodnega paša.

Društvo št. 190—Prestopile: Rose Madzia 11583, Margaret Elice Pershe 11584.

Društvo št. 191—Prestopile: 5400 Butler Street

Izdeluje počlastila, kupno pogedbe, pobotnice vsake vrste, operke in vse druge v notarski posel spadajoče dokumente, bodisi za Ameriko ali stari kraj. Pišite ali pridejte osebno.

IZ URADA GL. TAJNIKA

(Nadleževanje iz 5. strani)

11582. Suspendirani: Anton Jeric 9479, Joseph Jerich 9482, Mary Jerich 9481, Anna Jerich 1980. Prestopil v odrasli oddelek: Karol Francic 9138.

Društvo št. 190—Prestopile: Rose Madzia 11583, Margaret Elice Pershe 11584.

Društvo št. 191—Prestopile: 5400 Butler Street

Izdeluje počlastila, kupno pogedbe, pobotnice vsake vrste, operke in vse druge v notarski posel spadajoče dokumente, bodisi za Ameriko ali stari kraj. Pišite ali pridejte osebno.

ANTON ZBAŠNIK

Slovenški Javni Notar

Pittsburgh, Pa.

Izdeluje počlastila, kupno pogedbe, pobotnice vsake vrste, operke in vse druge v notarski posel spadajoče dokumente, bodisi za Ameriko ali stari kraj. Pišite ali pridejte osebno.

NAŠI SKUPNI IZLETI V JUGOSLAVIU IN ITALIJU ZA LETO 1930

Našo splošno povračevanje in zanimanje rojakov za naše skupne izlete:

Naznamenjujemo, da predvidimo leto slednjih izletov:

6. junija prvi poletni izlet 11. julija tretji poletni izlet

25. junija drugi poletni izlet 1. avgusta četrti poletni izlet

PRVI SPOMLADANSKI IZLET dne 18. aprila

GLAVNI SPOMLADANSKI IZLET dne 15. maja.

Nadaljni izleti po isti prigi in z istim parnikom:

6. junija prvi poletni izlet 11. julija tretji poletni izlet

25. junija drugi poletni izlet 1. avgusta četrti poletni izlet

PRVI CUNARD pregi s parnikom "Mauretania" preko Cherburgha</p